

รายงานการวิเคราะห์ความเสี่ยง
ของการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่
ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต
หรือก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตน
กับผลประโยชน์ส่วนรวม เทศบาลตำบลแม่พริก
ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๓

รายงานการวิเคราะห์ความเสี่ยง
ของการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต
หรือก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม
เทศบาลตำบลแม่พริก ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๓

๑. สถานการณ์การทุจริต

การทุจริตคอร์รัปชัน คือ การใช้อำนาจหรืออิทธิพลในตำแหน่งหน้าที่ ที่ตนเองมีอยู่เพื่อเอื้อประโยชน์ให้แก่ตนเอง ญาติ พี่น้อง และพวกพ้อง การทุจริตเป็นปรากฏการณ์ทางสังคมที่มีความสลับซับซ้อน การมีผลประโยชน์ทับซ้อนถือเป็นการทุจริตคอร์รัปชันประเภทหนึ่ง เพราะเป็นการแสวงหาประโยชน์ส่วนบุคคล โดยการละเมิดต่อกฎหมายหรือจริยธรรมด้วยการใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่ไปแทรกแซงการใช้ดุลยพินิจในกระบวนการตัดสินใจของเจ้าหน้าที่ จนทำให้เกิดการละทิ้งคุณธรรมในการปฏิบัติหน้าที่ ที่ขาดความเป็นอิสระ ความเป็นกลางและความเป็นธรรม จนส่งผลกระทบต่อส่วนรวม และทำให้ผลประโยชน์ขององค์กร หน่วยงาน และสังคมต้องสูญเสียไป เช่น ผลประโยชน์ทางการเงิน คุณภาพการให้บริการและความเป็นธรรม

๒. การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน

๒.๑ ผลประโยชน์ทับซ้อน หมายถึง สภาวะการณ์ หรือข้อเท็จจริงที่บุคคล ไม่ว่าจะป็นนักการเมือง ข้าราชการ พนักงานบริษัทหรือผู้บริหาร ซึ่งอาจมาอำนาจหน้าที่ปฏิบัติหน้าที่รับผิดชอบ และส่งผลกระทบต่อผลประโยชน์ส่วนรวม ซึ่งการกระทำนั้นอาจเกิดขึ้นอย่างรู้ตัวหรือไม่รู้ตัว ทั้งเจตนาและไม่เจตนา และมีรูปแบบที่หลากหลายไม่จำกัดอยู่ในรูปของตัวเงินหรือทรัพย์สินเท่านั้น แต่รวมถึงผลประโยชน์อื่นๆ ที่ไม่ใช่รูปตัวเงินหรือทรัพย์สินก็ได้ อาทิ การแต่งตั้งพรรคพวกให้ดำรงตำแหน่งในหน่วยงาน การพิจารณาอนุมัติ/อนุญาตให้ญาติพี่น้อง หรือบริษัทที่ตนมีส่วนได้เสียได้รับสัมปทานหรือผลประโยชน์จากทางราชการโดยมิชอบ

๒.๒ การวิเคราะห์ความเสี่ยง หมายถึง กระบวนการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่เป็นระบบในการบริหาร ปัจจัยและควบคุมกระบวนการปฏิบัติงาน เพื่อลดมูลเหตุของโอกาสที่ทำให้เกิดความเสียหายจากการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน

ประเภทความเสี่ยง แบ่งออกเป็น ๔ ด้านดังนี้

๑) ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk) คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากกิจกรรมทางการดำเนินงานขององค์กร การกำหนดกลยุทธ์ หรือแผนงาน และนโยบายในการบริหารงาน

๒) ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial Risk) คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากความไม่พร้อมในเรื่องงบประมาณการเงินที่ใช้ในการดำเนินโครงการนั้นๆ

๓) ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน (Operational Risk) คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากการปฏิบัติงานทุก ๆ ขั้นตอน โดยครอบคลุมทุกปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการ อุปกรณ์ เทคโนโลยีสารสนเทศ และบุคลากรในการปฏิบัติงาน

๔) ความเสี่ยงด้านกฎ ระเบียบ หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้อง (Compliance Risk) คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากการไม่สามารถปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องได้ หรือกฎหมายที่มีอยู่ไม่เหมาะสม หรือเป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงาน

สาเหตุของการเกิดความเสี่ยง อาจเกิดจากปัจจัยหลัก ๒ ปัจจัย ดังนี้

๑) ปัจจัยภายใน เช่น นโยบายของผู้บริหาร ความซื่อสัตย์ จริยธรรม คุณธรรมของบุคลากร และการเปลี่ยนแปลงระบบความเชื่อถือได้ของระบบสารสนเทศ การเปลี่ยนแปลงผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ บ่อยครั้งการควบคุมกำกับดูแลไม่ทั่วถึง และการไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับของหน่วยงานเป็นต้น

๒) ปัจจัยภายนอก เช่น กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับของทางราชการ การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี หรือสภาพการแข่งขัน สภาวะแวดล้อมทั้งทางเศรษฐกิจและการเมือง เป็นต้น

๒.๓ การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน หมายถึง กระบวนการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่เป็นระบบในการบริหารปัจจัยและควบคุมกระบวนการปฏิบัติงานเพื่อลดมูลเหตุของโอกาส ที่จะทำให้เกิดความเสียหายจากการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน หรือความขัดแย้งระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญอันเกี่ยวเนื่องเชื่อมโยงอย่างใกล้ชิดกับการทุจริต กล่าวคือ ยังมีสถานการณ์หรือสภาวะการณ์ของการขัดกันของผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมมากเท่าใด ก็ยังมีโอกาสก่อให้เกิดหรือนำไปสู่การทุจริตมากเท่านั้น

๓. การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดการทุจริต หรือขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม

กระบวนการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่เป็นระบบในการบริหารปัจจัยและควบคุมกระบวนการปฏิบัติงานเพื่อลดมูลเหตุของโอกาสที่จะทำให้เกิดความเสียหายจากการปฏิบัติงานที่อาจเกิดจากการทุจริต หรือการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ อันเกี่ยวเนื่องเชื่อมโยงใกล้ชิดกับการทุจริต กล่าวคือ ยังมีสถานการณ์หรือสภาวะการณ์การขัดกัน ของผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมมากเท่าใด ก็ยังมีโอกาสก่อให้เกิดหรือนำไปสู่การทุจริตมากเท่านั้น

การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดการทุจริต หรือการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตัวกับผลประโยชน์ส่วนรวมของเทศบาลตำบลแม่พริกในครั้งนี้ ได้นำเอาความเสี่ยงในด้านต่างๆ มาดำเนินการวิเคราะห์ตามกรอบมาตรฐาน COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Tread way Commission) และตามบริบทการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดการทุจริตหรือขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตัวกับผลประโยชน์ส่วนรวม และสามารถกำหนดแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตประพหุติมิชอบ การกระทำผิดวินัยของเจ้าหน้าที่เป็นปัญหาสำคัญและพบบ่อยอีกด้วย

การวิเคราะห์ความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต การปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบในการปฏิบัติราชการและการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม โดยการวิเคราะห์ให้ทราบถึงปัจจัยเสี่ยงที่อาจเป็นเหตุทำให้

- ๑) การปฏิบัติราชการตามอำนาจหน้าที่ของข้าราชการขาดความรับผิดชอบเพียงพอ
- ๒) การปฏิบัติหน้าที่ไปในทางที่ทำให้ประชาชนขาดความเชื่อถือในความมีคุณธรรมความ

มีจริยธรรม

๓) การปฏิบัติหน้าที่โดยการขาดความคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตนและการยึดมั่นในหลักธรรมาภิบาล

๔. การดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงของการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต หรือก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม เทศบาลตำบลแม่พริก ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๓

๔.๑ การพิจารณากระบวนการงานที่มีโอกาสเสี่ยงต่อการทุจริต หรืออาจก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม

- กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการใช้เงิน และมีช่องทางที่จะทำประโยชน์ให้แก่ตนเองและพวกพ้อง
- กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่ ซึ่งมีโอกาสใช้อย่างไม่เหมาะสม คือ มีการเอื้อประโยชน์หรือให้ความช่วยเหลือพวกพ้อง การกีดกัน การสร้างอุปสรรค

- กระบวนการที่มีช่องทางการเรียกร้อง หรือรับผลประโยชน์จากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ซึ่งส่งผลกระทบต่อผู้อื่นที่เกี่ยวข้อง

๔.๒ การพิจารณากระบวนการที่เข้าข่ายมีโอกาสเสี่ยงต่อการทุจริต หรืออาจก่อให้เกิดการขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม

- การรับ – จ่ายเงิน
- การบันทึกบัญชีรับ – จ่าย/การจัดทำบัญชีทางการเงิน
- การจัดซื้อจัดจ้าง และการจ้างเหมาบริการ
- การกำหนดคุณลักษณะพัสดุ การกำหนดคุณสมบัติผู้เข้าเสนอราคา
- การควบคุมงานก่อสร้าง
- การตรวจรับพัสดุ
- การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ไม่เป็นไปตามขั้นตอนและระเบียบการจัดซื้อจัดจ้าง
- การเบิกจ่ายงบประมาณ
- การคัดเลือกบุคคลเข้ารับราชการ

๔.๓ ความเสียหายที่จะเกิดขึ้นหากไม่มีการป้องกันที่เหมาะสม

- สูญเสียงบประมาณ
- เสื่อมเสียชื่อเสียงความน่าเชื่อถือของหน่วยงาน

๔.๔ แนวทางการป้องกันความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต หรืออาจก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม

๔.๔.๑ การจัดทำประกาศของเทศบาลตำบลแม่พริก เรื่อง นโยบายและคุณธรรมและความโปร่งใส เรื่อง ประกาศเจตจำนงสุจริตในการบริหารงาน โดยเทศบาลตำบลแม่พริกได้แจ้งทุกส่วนราชการ รับทราบและประกาศและถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด

๔.๔.๒ การจัดทำโครงการฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม

๔.๔.๓ จัดทำโครงการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพการปฏิบัติให้ถูกต้องตามระเบียบการจัดซื้อจัดจ้าง และการเบิกจ่ายงบประมาณ

๔.๔.๔ การตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง

๔.๔.๕ จัดช่องทางการร้องเรียนเกี่ยวกับการทุจริตและประพฤติมิชอบ ได้แก่ เว็บไซต์เทศบาลตำบลแม่พริก www.maepruk-municipality.go.th ศูนย์รับเรื่องร้องเรียนการทุจริตเทศบาลตำบลแม่พริก โทรศัพท์/แฟกซ์ ๐-๕๔๒๙-๙๐๐๖

๕. สรุปผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน

การวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม เป็นการวิเคราะห์ระดับโอกาสที่จะเกิดผลกระทบต่อความเสี่ยงต่างๆ เพื่อหาประเมินโอกาสและผลกระทบของความเสี่ยง ดำเนินการวิเคราะห์ และจัดลำดับความเสี่ยง โดยกำหนดเกณฑ์การประเมินมาตรฐานที่จะใช้การประเมินความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน ได้แก่ ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง และความรุนแรงของผลกระทบ และระดับความเสี่ยง ทั้งนี้ กำหนดเกณฑ์ในเชิงคุณภาพเนื่องจากเป็นข้อมูลเชิงพรรณนาที่ไม่สามารถระบุตัวเลขหรือจำนวนเงินที่ชัดเจนได้

การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ พบว่ามีความเสี่ยงหรือโอกาสที่จะเกิดการทุจริตหรือการ

ขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมที่จำเป็นต้องดำเนินการบริหารจัดการความเสี่ยง ดังนี้

- ๕.๑ กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างไม่เป็นไปตามระเบียบ
- ๕.๒ การใช้อำนาจหน้าที่เรียกรับผลประโยชน์
- ๕.๓ การเบิกจ่ายงบประมาณที่ไม่ถูกต้องตามระเบียบ
- ๕.๔ การเอื้อผลประโยชน์ต่อพวกพ้อง
- ๕.๕ การเบียดบังทรัพย์สินหรือเวลาของทางราชการไปใช้ประโยชน์ส่วนตนหรือผู้อื่น

๖. แผนจัดการความเสี่ยงเพื่อป้องกันการทุจริต หรือการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม

ปัจจัยที่จะเกิดความเสี่ยง	มาตรการจัดการความเสี่ยง	ระยะเวลาดำเนินการ				ผู้รับผิดชอบ
		ไตรมาส ๑	ไตรมาส ๒	ไตรมาส ๓	ไตรมาส ๔	
๑. การเอื้อประโยชน์ต่อพวกพ้อง	ควบคุมกำกับดูแลให้ข้าราชการและพนักงานปฏิบัติตามนโยบายเกี่ยวกับความโปร่งใสการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมอย่างเคร่งครัด ได้แก่ ๑.๑ ไม่ใช่ตำแหน่งหน้าที่ราชการเพื่อให้ได้มาซึ่งผลประโยชน์ส่วนตน ไม่ว่าจะ เป็นของขวัญ รางวัล ความก้าวหน้า หรือผลประโยชน์ในรูปแบบใดๆ ๑.๒ หลีกเลี่ยงสถานการณ์ที่อาจก่อให้เกิดผลต่อการดำรงไว้ซึ่งความเที่ยงธรรม หรือนำไปสู่การขัดแย้งระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและส่วนรวม ๑.๓ แก้ไขปัญหาความขัดแย้งในผลประโยชน์ โดยยึดมั่นในผลประโยชน์ของทางราชการเป็นสำคัญ ๑.๔ หลีกเลี่ยงกิจกรรมใดๆ ที่ทำให้องค์กรเสื่อมเสียชื่อเสียงประชาชนขาดความไว้วางใจ ๑.๕ ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ หรือคำแนะนำเกี่ยวกับการให้ การรับของขวัญ ของกำนัล การรับรอง และการจัดการกับผลประโยชน์ทับซ้อน	←			→	ทุกส่วนราชการ
๒. การใช้อำนาจหน้าที่เรียกรับผลประโยชน์	ควบคุมกำกับดูแลให้ข้าราชการและพนักงานปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตองค์การบริหาร ส่วนจังหวัดลำปางอย่างเคร่งครัด ได้แก่ ๒.๑ ต้องไม่ถ่มนำถึงการให้ การรับของขวัญ ของที่ระลึก ของกำนัลหรือผลประโยชน์ใดๆ ๒.๒ หากมีสถานการณ์ดังกล่าวเกิดขึ้น ควรปฏิเสธการรับของกำนัล ของขวัญหรือผลประโยชน์อื่นใด โดยอธิบายว่าเป็นการขัดต่อกฎหมาย นโยบายของรัฐ ความ	←			→	ทุกส่วนราชการ

	<p>เป็นกลาง</p> <p>๒.๓ ไม่รับหรือไม่ให้เงินสด เช็ค พันธบัตร หุ้น ทองคำ อัญมณี อสังหาริมทรัพย์ หรือสิ่งอื่นใดๆ เช่น ลดราคา การรับความบันเทิง การรับบริการ การรับการฝึกอบรม หรือสิ่งอื่นใดในลักษณะเดียวกัน</p> <p>๒.๔ ไม่ยินยอมหรือรู้เห็นเป็นใจให้บุคคลในครอบครัวให้หรือรับของขวัญหรือประโยชน์อื่นใดกับผู้ที่มีความเกี่ยวข้องในการปฏิบัติหน้าที่</p> <p>๒.๕ ก่อนรับหรือให้ของขวัญ ของที่ระลึก ของกำนัล หรือประโยชน์ใดๆ ควรตรวจสอบให้แน่ใจว่าได้ปฏิบัติตามกฎหมาย นโยบายของรัฐ</p> <p>๒.๖ เก็บรักษาหลักฐานการใช้จ่ายเงินที่แสดงมูลค่าของขวัญ ของที่ระลึกเพื่อการตรวจสอบ</p>					
<p>๓. กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างไม่เป็นไปตามระเบียบ</p>	<p>๓.๑ ควบคุม กำกับ ดูแลให้ข้าราชการ และพนักงานปฏิบัติตาม พรบ. การจัดซื้อจัดจ้างหลักเกณฑ์และแนวทางการเป็นไปตามจัดซื้อ จัดจ้าง อย่างเคร่งครัด</p> <p>๓.๒ ควบคุม กำกับ ดูแล ให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบด้านการจัดซื้อจัดจ้างจัดทำรายงานสรุปการจัดซื้อจัดจ้างรายเดือนและเสนอให้ผู้บริหารทราบทุกครั้ง</p> <p>๓.๓ ควบคุม กำกับ ดูแลให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านพัสดุและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้างต้องไม่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับผู้เสนองานในการจัดซื้อจัดจ้าง</p>		←	→		<p>ทุกส่วนราชการ</p>
<p>๔. การเบิกจ่ายงบประมาณไม่ถูกต้องตามระเบียบ</p>	<p>ควบคุม กำกับ ดูแลให้ข้าราชการ และพนักงานปฏิบัติตามระเบียบการเบิกจ่ายการเงิน อย่างเคร่งครัด</p>		←	→		<p>ทุกส่วนราชการ</p>
<p>๕. การเบียดบังทรัพย์สินหรือเวลาของทางราชการไปใช้ประโยชน์ส่วนตัวหรือผู้อื่น</p>	<p>๕.๑ ใช้ทรัพย์สินของทางราชการ เช่น น้ำ ไฟฟ้า โทรศัพท์ รถยนต์ หรือวัสดุสำนักงานเพื่อประโยชน์ของทางราชการเท่าที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน</p> <p>๕.๒ ไม่เบียดบัง ยักยอกทรัพย์สินของทางราชการไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตัวหรือผู้อื่น</p> <p>๕.๓ ระมัดระวังไม่ให้ทรัพย์สินของทางราชการชำรุดเสียหายก่อนเวลาอันควร การซ่อมแซมหรือบูรณะถือเป็นความจำเป็นต้องกระทำตามความเหมาะสม</p> <p>๕.๔ ปฏิบัติงานด้วยความอดุสาหะ พากเพียร อุทิศตน</p> <p>๕.๕ ปฏิบัติหน้าที่ของตนอย่างเต็มความสามารถ</p> <p>๕.๖ ไม่ใช้เวลาราชการเพื่อไปทำงานภายนอก</p>		←	→		<p>ทุกส่วนราชการ</p>